

Vastaus valtuustoaloitteeseen vieraslajien torjuntaan kehitetyn mobiilisovelluksen koekäytöstä Kouvolassa

11064/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 110

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Tomi Villikan, Saul Järvisen, Minttu Nulpposen, Tapio Karvosen, Liisa Varjolan, Anna Koiviston, Leeni-Elina Haimin, Jari Larikan, Laila Uljaksen, Päivi Sippulan, Toni Vainikan, Jukka Nybergin, Sheikki Laakson, Miia Wittingin, Mia Ylä-Outisen, Jouni Frimodigin, Elina Ketosen, Esko Lavosen, Katriina Vesalan, Christa Carpelanin, Nita Aholan, Milla Raunion, Mikko Jaanun, Jenni Aikion, Marjo Lakan, Markku Mikkolan, Henna Hovin, Sari Melkon, Sanna Tähtisen, Karolina Eklundin, Janne Wallin, Pekka Haajan, Ukko Bambergin ja Paula Werningin, jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kouvolan kaupunki käynnistää vuoden 2026 aikana vieraslajien torjuntaan tarkoitetun mobiilisovelluksen koekäytön. Koekäyttö voidaan toteuttaa esimerkiksi Crowdsorsa-sovelluksella tai vastaavalla ratkaisulla ja siihen varataan **5.000 €** määräraha.

Perustelut

- Vieraslajien torjuntaan tarkoitetun sovelluksen avulla kuntalaiset voivat osallistua haitallisten vieraslajien, kuten lupiinien ja jättipalsamien torjuntaan.
- Vieraslajien torjuntaan tarkoitettu sovellus Crowdsorsa on osoittautunut erittäin suosituksi erityisesti nuorten keskuudessa. Se innostaa nuoria liikkumaan, tekemään konkreettista työtä ja samalla lisää heidän tietoisuuttaan vieraslajien haitallisuudesta.
- Sovellus lisää asukkaiden osallisuutta, vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä lisää ymmärrystä luonnon monimuotoisuuden suojelusta.
- Sovellus tarjoaa kustannustehokkaan ja innovatiivisen tavan torjua vieraslajeja.
- Sovelluksen koekäyttö pienellä summalla antaisi kaupungille mahdollisuuden arvioida sovelluksen toimivuutta Kouvolassa ilman suurta taloudellista riskiä.

Ehdotus: Kouvolan kaupunki varaa **5.000 €** määrärahan Crowdsorsan tai vastaavan mobiilisovelluksen koekäyttöön vuonna 2026. Koekäyttö toteutetaan varatulla budjetilla, minkä jälkeen kaupunki arvioi hankkeen tulokset ja tekee päätöksen mahdollisesta jatkosta. Samalla kaupunki

kartoittaa muita mahdollisia rahoituskanavia, kuten EU:n tarjoamia rahoitusohjelmia. Lisäksi Kouvolan kaupunki selvittää Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen osallistumismahdollisuuden hankkeeseen, koska merkittävä osa vieraslajien esiintymisalueista sijaitsee ELY-keskuksen hallinnoimilla teialueilla.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 29.04.2026

Valmistelijat: kaupungingeodeetti Sami Suoknuuti, puh. 020 615 5436, sami.suoknuuti(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Aloitteessa on esitetty, että kaupunki käynnistäisi vuoden 2026 aikana vieraslajien torjuntaan tarkoitetun mobiilisovelluksen esim. Crowdsorsan koekäytön, joka mahdollistaisi pienillä kustannuksilla sovelluksen toimivuuden arvioimisen. Kaupunki varaa koekäyttöön 5.000 € määrärahan. Samalla kartoitetaan muita mahdollisia rahoituskanavia ja ELY-keskuksen osallistumismahdollisuutta.

Nykytilakuvaus

Kouvolassa on tehty systemaattista haitallisten vieraslajien torjuntaa jo noin 15 vuoden ajan hyvin tuloksin. Jättiputkien ja jättipalsamin sekä haitallisten tatarlajien torjuntaa on toteutettu vuosittain varatulla noin 40.000 euron suuruisella resurssilla, josta noin 75% on kohdistunut ostopalveluihin (jättiputki) ja noin 25% omaan työhön (palsamit ym). Pitkäaikaisen torjunnan jatkuvuuden turvaamiseksi resurssi on sidottu kyseisten lajien torjuntaan. Torjuntatyö on ollut Kouvolan luonnon monimuotoisuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. Vaikutukset näkyvät etenkin lähiluonnossa ja rakennetussa ympäristössä, koska kyseiset lajit on alun perin tuotu pihojen ja puutarhojen koristeiksi.

Crowdsorsa -sovelluksen käyttöönotosta on viime vuosina tullut toiveita useita kertoja pääasiassa palautepalvelun kautta. Sovelluksen käyttökokemuksia ja kustannuksista on kyselty muilta kunnilta. Sovellus sopii lähinnä lupiin ja jättipalsamin torjuntaan, joita on helppo torjua ilman erityisempiä suojavarusteita kitkemällä tai niittämällä. Lisäksi torjuntaa olisi maanomistaja- ja valtuuskysymykset huomioiden järkevää osoittaa ainoastaan kaupungin omistamille maa-alueille, joten kaupungilla tulee olla tarjota riittävästi torjuttavaksi sopivia kohteita

(kaupungin maalla, riittävän turvallinen maasto ja muut esteet huomioituna).

Kouvolan kaupungin maaomaisuus laati lokakuussa 2025 Kymin Osakeyhtiön 100 -vuotissäätiölle erityisapurahahakemuksen, jolla haettiin 11.000 € apurahaa Crowdsorsa-sovelluksen käyttöönottoon erityisesti komealupiinin ja mahdollisesti myös espanjansiruetanan torjunnassa kesäkaudella 2026. Kokonaiskustannuksiksi yhdelle vuodelle arvioitiin 15.000 €, josta sovellustoimittajan kustannus on 11.000 € ja omarahoitusosuudeksi esitettiin torjuijen palkkioina 4.000 €. Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö on tehnyt apurahapäätöksen 27.1.2026, mutta sovelluksen käyttöönottoa varten haettua apurahaa ei myönnetty.

Vaikka haettua apurahaa ei myönnetty, kaupunki kokeilee sovellusta komealupiinin torjuntaan omistamiltaan alueilta 5000 euron panostuksella. Sovelluksen kautta tehtävän torjuntatyön aikaa tullaan rajaamaan alkukesään siten, että takaraja on esimerkiksi kesäkuun loppu. Tällöin lupiini ei pääsääntöisesti vielä ole siementävässä vaiheessa ja niittojätteen voi jättää maatumaan paikalleen, jolloin sovelluksen käyttöönotto ei aiheuta kaupungin kunnossapitoyksikölle lisätyötä ja -kustannuksia kasvijätteen poiskeräämisen tai kaupungin jäteastioiden täyttymisen vuoksi. Kaupunki osoittaa ne omistamansa kohteet/alueet, joihin torjuntaa voidaan sovelluksen kautta osoittaa

Ympäristönsuojelu on tiedustellut Elinvoimakokeskuksen liikenneosastolta tulevan kesäkauden suunnitelmia vieraslajitorjunnan osalta. EVK ilmoitti, että tarkkoja suunnitelmia EVK:n ympäristöosastolla ei vielä ole, mutta jonkinasteisia suunnitelmia on kurturuusun alasleikkauksen osalta. Lisäksi asiassa on huomioitava turvallisuus, joten omatoimista torjuntaa ei ole järkevää osoittaa tienvarsilla tehtäväksi. EVK toi kuitenkin esiin joitakin sellaisia kohteita, joissa torjuntatyötä voisi tehdä turvallisesti, mutta nekään eivät muista syistä sovellu itsenäiseen torjuntatyöhön vaan vaativat suunnittelua ja ohjausta itse torjuntavaiheessa.

EVK:n esittämien kohteiden torjuntaa tullaan selvittämään kaupungin maaomaisuuden ja kunnossapidon toimesta yhteistyössä EVK:n kanssa kuluvan kesän torjuntakohteita suunniteltaessa.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksen tekoon saattamista. Vastaus on lähetetty aloitteen tekijöille 7.4.2026 kommentoitavaksi 21.4.2026 mennessä.

Kommenttikierroksella saatiin seuraavat kommentit: *Tämä kuulostaa mielestäni järkevältä.*

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Kaupunki kokeilee Crowdsora-sovellusta komealupiinin torjuntaan omistamiltaan alueilta 5000 euron panostuksella. Sovelluksen kautta tehtävän torjuntatyön aikaa tullaan rajaamaan alkukesään 2026 siten, että takaraja on esimerkiksi kesäkuun loppu. Tällöin lupiini ei pääsääntöisesti vielä ole siementävässä vaiheessa ja niittojätteen voi jättää maatumaan paikalleen, jolloin sovelluksen käyttöönotto ei aiheuta kaupungin kunnossapitoyksikölle lisätyötä ja -kustannuksia kasvijätteiden poiskeräämisen tai kaupungin jäteastioiden täyttymisen vuoksi.

Rakennetuilta viheralueilta lupiinia torjutaan muun työn ohella mm. koneellisesti nurmenleikkuun ja niittojen yhteydessä sekä pensasryhmistä kitkemällä. Kaupungin oman torjuntatyön suunnittelun yhteydessä käydään keskusteluja yhteistyöstä Elinvoimakeskuksen kanssa.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, aloitteeseen vastaa kaupunginhallitus ja vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 35 valtuutettua, joten vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa.

Lisätietoja: kaupungingeodeetti Sami Suoknuuti, puh. 020 615 5436, sami.suoknuuti(at)kouvola.fi ja ympäristöpäällikkö Marleena Kuitikka, puh. 020 615 8016, marleena.kuitikka(at)kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että kaupunginvaltuusto
 1. päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa, että vieraslajitorjunnan mobiilisovelluksen kokeiluun varataan 5000 euroa kuluvalle vuodelle jo osoitetuista kustannuspaikan 7815 (Maaomaisuus) määrärahoista.
 2. toteaa, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 30.4.2026 lukien.

Teknisen lautakunnan päätös: